

Sylabus

IDENTIFIKACE PŘEDMĚTU

Název předmětu: Vybrané problémy metod výzkumu - kvantitativní strategie

Kód: VPL590

Počet ECTS kreditů: 1

Zařazení: magisterské studium, prezenční; studijní program Veřejná politika a lidské zdroje

Učitelé: Miroslav Suchanec, Ph.D. (garant), Ondřej Hora, Ph.D.

STUDIJNÍ ZÁTĚŽ A KREDITY

Studium literatury: 0,5 kr; Zkoušky znalostí: 0,5 kr.

ROZVRH

Úterý 10.00 hod., místnost P52

ZÁPOČET

Zápočet je udělen na základě úspěšného absolvování buď „Vstupní zkoušky znalostí“ nebo „Závěrečné zkoušky znalostí“. Studenti nejprve vykonají „Vstupní zkoušku znalostí“, pokud neuspějí, připravují se studiem povinné literatury a návštěvami přednášek na „Závěrečnou zkoušku znalostí“.

ZKOUŠKY ZNALOSTÍ

Vstupní i závěrečná zkouška znalostí se skládá z pěti otevřených otázek na látku všech témat předmětu. Za odpověď na každou otázku může student získat maximálně 2 body. Pro úspěšné složení zkoušky musí student získat 6 a více bodů z maximálního počtu 10 bodů.

ORGANIZACE STUDIA

1. Úvod, organizace studia

2. Vstupní zkouška znalostí.

3. Tématický blok I

Kvantitativní popis a kvantitativní vysvětlení. Literatura. ŽIŽLAVSKÝ, M. Kvantitativní popis a kvantitativní vysvětlení. Scriptum do předmětu Kvantitativní výzkum. Mimeo. Dostupné elektronicky ve formátu pdf, ve Studijních materiálech předmětu Kvantitativní výzkumu v ISMU.

OCHRANA, František. Metodologie vědy: úvod do problému. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2009, 5.6

Druhy explanace z hlediska charakteru závislosti mezi explanandem a explanans a 5.6.1

Nepravděpodobnostní druhy explanace, s. 81–85.

Teorie a výzkum. Zákony, hypotézy, teorie. Deduktivní a induktivní logika/argumentace. Výzkumné otázky, hypotézy, formy hypotéz. Výstavba teorie

Literatura: Vlastní prezentace, Singleton, Straits. Approaches to social research

Operacionalizace. Literatura. VAUS, D. Surveys in social research. 4th ed. London: UCL press, 1998, Developing indicators for concepts, pp. 47–53 (schéma operacionalizace Figure 4.1 a komentář ke schématu operacionalizace v textu na stranách 47 až 53).

NOWAK, Stefan. Metodologie sociologických výzkumů: obecné problémy. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1975, Druhy ukazatelů v sociologických výzkumech, s. 120–129 (definice ukazatele v užším pojetí a definice ukazatele v širším pojetí; znaky definičního ukazatele; znaky věcného ukazatele empirického a znaky věcného ukazatele inferenčního; varianty vztahu rozsahu zkoumaného objektu sociálního světa k rozsahu jeho ukazatele).

4. Tématický blok II

Výzkumné designy. Experiment a statistické šetření. Přednáška: Experimentální a quasi-experimentální designy. Cross-sekční vs. Longitudinální design. Případová studie. Komparativní designy.

Literatura: Vlastní prezentace. Bryman, A. Social Research Methods; De Vaus, D. Research design in social research. Trochim (web) <http://www.socialresearchmethods.net>; Campbel, D. T., Stanley, J. C. 1966. Experimental and Quasi-experimental designs for research. P. 1-25.

Sběr a analýza sekundárních dat. Zdroje sekundárních dat, dostupné datové zdroje (EVS, ESS, PISA), analýza publikovaných dat, mikro-mezo-makro úroveň zjišťování

Literatura: Boslaugh, S. Secondary data sources for public health. Washington University, St. Louis. P. 1-20.

5. Tématický blok III

Sběr dat metodou dotazníku. Přednáška: dotazník vs. ostatní metody, typy otázek, uzavřené / otevřené atd., tvorba otázek

Literatura: Disman, M. 1993. Jak se vyrábí sociologická znalost. s. 139–177.

Výběr vzorku. Vzorek vs. Populace. Pravděpodobnostní a nepravděpodobnostní výběry. (Náhodný prostý, stratifikovaný, systematický, kombinovaný/víceúrovňový. Nepravděpodobnostní: Kvótní, Příležitostní, Založený na teorii, Extrémní případy, Kritické případy, Maximální variabilní, Max. homogenní, Sněhová koule....)

Literatura: Bryman, A. Social Research Methods; Gibilisco, S. Statistika bez předchozích znalostí; Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost; Patton. Qualitative designs and data collection; Singleton, Straits. Approaches to social research; Zich, F. Úvod do sociologického výzkumu.

Validita a reliabilita. Interní/externí validita, hrozby interní/externí validity, problém counterfactual, validita a typy designů (experimentální a kvaziexperimentální designy). Co je to reliabilita? Měření reliability škály pomocí metody Cronbach-alfa.

Literatura: Trochim (web); Campbel a Stanley, Experimental and Quasi-experimental designs for research; Cook and Cambell, Quasi-experimentation; Bryman, A. Social Research Methods

6. Tématický blok IV

Statistická analýza dat: korelace. Použití korelace, výpočet korelace, neparametrické alternativy, použití korelace s třemi proměnnými, koncept kontroly efektu, příklady z praxe soc. práce
Literatura: Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost. Hendl, J. Přehled statistických metod.
Weinbach, Grinnel. Statistics for social workers. Hays, W. L. Statistics

Statistická analýza dat: kontingenční tabulky. Konstrukce tabulek, použití tabulek, různé nástroje měření souvislosti mezi dvěma proměnnými (epsilon, relativní riziko, šance, poměr šancí), chí-kvadrát distribuce, chí-kvadrát test, užití tabulek pro tři proměnné, příklady z praxe soc. práce.
Literatura: Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost. Hendl, J. Přehled statistických metod.
Weinbach, Grinnel. Statistics for social workers. Hays, W. L. Statistics

Statistická analýza dat: srovnávání průměrů pomocí t-testů a analýza rozptylu. T-distribuce, použití různých t-testů, t-test pro jeden výběr/závislé/nezávislé výběry, analýza rozptylu, praktické příklady ze soc. práce
Literatura: Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost. Hendl, J. Přehled statistických metod.
Weinbach, Grinnel. Statistics for social workers. Hays, W. L. Statistics

7. Závěrečná zkouška znalostí. (Opravný termín bude ve zkuškovém období jarního semestru.)